

CELLŐMÖLK-HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZEPIRODALMI-HETILAP=

Ezerkezesség és kiadóhivatal:
Céllőmök, gróf Széchenyi-utca 12.
Telefon: 55. Csekkszám: 17.253.

Felolós szerkesztő:
NAGY IMRE

Előfizetési árak:
1 évre 10, 1/2 évre 5, 1/4 évre 2.50 pengő.
Megjelenik minden szombaton.

A lakásügyekről

Újra szólnunk kell, és pedig vezető helyen. Ki kell mondanunk, milyen háttérrel van önzéssel vetik rá egyesek magukat az egy-egy lakásokra, amikre ők egy-két évvel ezelőtől még álmodtak sem mertek gondolni, most meg azt hiszik, hogy pont nekik és neki másnak nincs rá joguk. Magános, nőtlen fiatalemberek, akiknek sem társadalmi állásuk, sem munkakörülményeik nem indokolják háromszobás lakásnál nagyobbakat, még abban az esetben sem, ha családok lennének, kevesetbeli be sem hajlandók érní, mint kertes, öszkomfortos villákat. Olyan agresszíven, szemtelentül lépnek fel a közszegénység, amire példa még nem volt. Jogokra hivatkoznak, ami végeredményben nem is olyan nagy dolog, elvégre egy ember véletlenül csöppen bele az előnyös helyzetbe, de társadalmi, erkölcsi szempontból éppen az a feltűnő és aggasztó, hogy élnék és élni próbálnak ezzel a joggal. Olyanok, akik eddig a periferián vagy lakással is beérték a szűk ágában, most vult onnan elmozdulni, sem mindjárt ügyvédek, orvosok lakására adják be a pályázatot. Megbotránkoznak azon, hogy az egyik zsidó ügyvéd házába azt olyan magyar ügyvéd vehette ki, aki családijával egy szobában kuporgott, pedig ha valaki rászolgált a volt zsidó ügyvéd lakására, hát ez a magyar keresztény ügyvéd igazán rászolgált, még akkor is, ha a mult világháborúban nem szerzett is vitézséget, sem rokkantságot, mert akkor még gyerekcipőben járt, viszont az életét meg is áldozhatta a hazáért, míg a mult világháború résztvevői már jónéhányszor élvezték a magyar állam jóindulatú támogatását.

Igen vigyáznunk kell ma, mielőtt általánosan feltehető mondanánk az egyes intézkedéseket felől: "A közönség potyalósok lett." A közönség potyalósok lett, azaz az a közjónakura jóvólából, potyán beállásolhatják magukat a megürlt házakba. Vannak, kik már nomcsak a lakásokra, de az egyes ingatlanokra is rávetették magukat. Míg fiatal jegyesek nem juthatnak lakáshoz, mert róluk úgy látják elfelejtettek gondoskodni akkor, amikor pedig a családalapítás és a gyermek szaporodása a legelső szempontnak kellene lenni minden mást megelőzően, éppugy mint Németországban. Egyesek,

akik már tíz bört is lebuztak a magyar államról, s nem is helybeliek, jogokra hivatkozva állják el utját azoknak, akik család-alapítás előtt állanak. Miért? Nem azért, mert másutt nem találta magának lakást, de ő pont azt a házat akarja megvenni idővel a már most úgy velli részben biztosítani, ha üzletemek, lakásnak igényli. Ez nem jog kérdése. Ez az igazság kérdése. *Jog és igazság pedig csak a római jognál felel egymást, de nem felel mindent, és a keresztény moralitásban* Gyálzat fiatalokat elűti nekik való lakástól akkor, mikor az illető vidékről akar beköltözni s végeredményben neki igazán mindegy volna, hova költözködik akkor, amikor ő annál jobbat is kaphatna, mikor 6. annál házasoknak az általa is igényelt háza jobban meglelt, mert például az egyik adott esetben a fiatal párt az állása is ahhoz a lakáshoz köli. Megnyugtatóssul közöljük, hogy a hatóság tudja, hogyan kell intézkedni s olyan döntést hozott, ami a legmeltányosabb és legigazságosabb volt.

Vannak például Sárváron olyan házak a Nagy utcán, melyeknek lakásaira igénylés sem futott be, ugyanakkor kertes villákra olyanok is rávetették magukat, akiknek az egyáltalán nem dukál. Szociálizmus ürügyén nem lehet márl-holnapra lefordítani a társadalmat.

Kévs az egyzobás lakás s ebből kellene a legtöbb — mondják illetékes helyen. A mi feltételesen az, hogy nem baj, ha az eddigi lakók egy részéből kétzobás lakó lesz. Egyszobásabb lesz a család lakása, kisebb lesz a zafultság. Az egyzobás lakásokat a modern szociálpolitika ugyis halálra ítélte. Jól tette. A hatóság is megkezdte az ilyen értelmű kintalásokat. Márl-holnapra azonban nem lehet minden igényt kielégíteni. Tehát nem lehet úgy csatálni, hogy ma beadom az igénylést, holnap meg megyek: megvan-e? Mert annak jó kell. Sárváron eddig mintegy 60 lakásigénylést bíráltak el. Céllőmökön is haladnak a munkalattok. Sárvárót a zsidókérs kérdés teljes és végleges megoldásával még tovább javulnak a viszonyok.

Tehát: mértékletesség az igénylések vonalán s türelem a végrehajtást illetően. A közönségnek üzenjük ezt a jelen esetben.

A Rádiótól zenében is értéket és magyarságot követelünk

Ha ma mérleget készítek a Rádió-műsoráról, őszinte örömmel láthatom, hogy Rádióink vég-re rálepett a megmagyarosodás útjára zenei műsorainak összeállítására terén. Igaz, vonatkozóan ezútra rá magát erre ugyanaz a Rádió, amely pedig a néprajzi hanglemek felvételével páratlanul szolgáltattat telt a népi magyarság szellem ügyének.

Nevetelő lett volna látni — ha nem tett volna annyira szomorú — hogy *Adámnak, Molnárnak* szinte orvul kellett polgárjogot szereznie a magyar szikrahullámok szárnyain, a magyar zene számára: s hogy milyen félénkek voltak a Rádió magyar szándékú irányítói is, amikor magyar zenét kellett hozni a nagyérdemű közönségnek. Hirtelen és félreérthetetlen fordulat jelentkezik e terén is most március vége óta: a Rádió zenei műsorának magyarosodása az utolsó két hónapban van akkora, mint jó három év alatt.

Mindez azonban nem jelenti azt, hogy most már nem volna semmi sem hátra: aki egyrészt magyarságtudományt, másrészt azonban általános európai művelődést szívnal szempontjából nézi a Rádió zenei műsorát, még igen sokat ajánlhat zenei vezetőink figyelmébe.

Ezért most újra elpanaszolhatjuk, hogy kevés — bármily szép színvonalon álljon és lélekűtlő legyen is — az a heti fél, néha fél mászókkal együtt egy — másfél óra, ami a népzeneik részeseése a műsorból. A népdaléltárak kétszer is jólesnek: ami elvétett éneklari népdalozgás a délelőttünkénti számok közt szerepel, elvész a hivatalbajárók, munkások számára s amugyis más számok közé ekeződéssé szinte eleltek. Kellő kiemelés híján ez a sorsa sokszor a délutáni műsorokba íratott ilyen énekeknek is.

Noha a "Magyar zeneszerzők felőrlőja" olykor megörvendeztetni tölünk, annál többször okoz komoly bosszúságot, amikor az egyébként is unos-untalan hallott big *Lehárt és Huszkát* actja, vagypedig a szintén folytonosan közvetített és eléggé el nem tértelből *Álsmagyar*. Zleszomló indulókat.

Az "Innen-onnan" rovat gyakorlaton hozna szép magyar népdalokat; mire azonban a közvetítés-vezető befejezi azt, hogy — ez pedig mostan egy Igazi X vidéki népdal, amit *Csepű* Mari néni énekel, no némiképp, jól van, étrekeljen csak, úgy-e ezt már szab. stb." — akkorra rendszerint félbe is szakítják a dalt a középén és csak mégis meghallott fozsányokból rémlik, hogy népdal lehetett a javából.

Az sem volt öröm, amikor a költelőző szilveszterestől viz daljátékú *Strassit* közvetített a hangszóró; legyen a "Denevér" bármily kedves is, a szilveszterestől fordulópontra, évváltás ideje, ilyenkor magyarság van helyén. A *Háry János* szívet-lelket ütő vídámágát várja ilyenkor a magyar gondolkodás, nem a multszázdái Bécs egyébként barmikor kedvelt halgatókat hangulattal. Aztán megjön az újév; beköszönőtől kétszer hallható *Dohnányinak* idegen szellemű, noha magyar elemekkel — idegenként — ki-szerlevező "Ruraha Hungarica" 6 óra belől és egyszer sem a "Psalmus Hungaricus", amit ilyenkor elvárhatunk, vagy a "Cantata Profana", vagy a magyar népi szellem más hatalmas alkotása. Újév napján *Bartók* 5 percet kapott; *Kodály* kissé jobban járt; *Dohnányi*, a Rádió egyik zenei vezetője, vezénylésén kívül szerepelt négy számmal. Az előadott *6 Liszt* és *2 Hubay* nem tartozott szerzője magyaros irányú művel közé. Pedig talán úlévkor leginkább lett volna kötelező a magyar népi korszerű szellem!

Azóta is a "Ruraha Hungarica"-4 urálja a műsor; Dohnányi őszintébb, szebb szerzeményeit közzli is csak elvétel hallottunk valamit. De hogy ne csak a nemlegeseneknél maradjunk, szőlünk talán a magyar népi korszerű szellem! Azóta is a "Ruraha Hungarica"-4 urálja a műsor; Dohnányi őszintébb, szebb szerzeményeit közzli is csak elvétel hallottunk valamit. De hogy ne csak a nemlegeseneknél maradjunk, szőlünk talán a magyar népi korszerű szellem!

Legyen a szaporított népdal-élőrlők egyike-másika a népek szavára, például vasnapra a megszabadásig tanácsadó után. Mert a Rádió nagyhatalomban; míg eddig — ellentétben például bolgarorszával — egyenesen rontotta a parasztság zenei lélesét, amikor népdalként vagy legalábbis irányadóan magyarként tállt jobrosszabb (inkább az utóbli) "nóta"-kat, közvetítette a legribáztottabb, idegenszellemlű nota-

ERŐDÖMÖLKI HÍRLAP

Erdélyi aratás

Írta: Tompa László

Péter-Pál elmúlt, jó pár napja már —
S még aratatlan az egész hátr.

Kisút későn volt bizony a rétés,
S ami termelt: a szem is oly kevés.

De ami végre így is bekerül
Magam izadtam érte emberül.

Nem segített szerencse, rakaset —
Maga az Isten is csak keveset!

Sőt olykor éppen ő bocsátgatott
Földemre egy kis jótérést, fagyot.

De legyen daldot: nem hagyott henyén
Haverni s így is csak megdöztöm én.

Így készítek — míg életem szakad —
Termőbb jóvendőt, vigább nyarakat!

Tompa László az egyik legjelentősebb élő költője a magyar irodalomnak. Könyvtanra jelent meg *Világutatói versel* címen először egy szép kötet az Erdélyi Szépművészet Céh kiadásában. Aból való a tenit költemény.

Egy fődél alatt

Gyalay Domokos elbeszélése

Harmincánál több elbeszélése. Egyik érdekesebb, iktetőbb, elevenebb, mint a másik. Dús változatossága témának és hangnak. A könnyes és moosoly történetek minden szereplője él. A havasallj Gergő, aki a Küllüklő hidjánál próbát tesz szépen bívogatott, zengedező hangjával: hallgatások a szóra. A vén Marci a juhászor: aki a falu apraja-nagya kikéret a szembőbe, Győrke Mihály férg gazda, aki „mind csak moosolyoga, csöndesen ereszli” hazafelé, miután megmagyarázta az asszonyt, hogy a naprazásosok részére bővebben kell ám főzni, mint az ural vendégeknek. Caudalától Kelemen, aki gyémántos „biciklit” gazda a háborúban eltűnt, de csodálato-

san hazakerült föla. Végh Antal, akinek diákkorában Kriza János, a népköltőzet tudosa volt pupók. Azután bundás, a kutya, „aki” olyan szerencsétlenül olvétette a dolgrát gazdájával szemben, mert meggurta őt, amikor hazakerült a laboratóriumból, az élve „hósi halált halt” tanítókasszony, mind-mind elevenen lépnek elő a könyv lapjairól.

Világutatók emléket, gyermekkorának deris és szomorú eseményeit ízes, zamatos erdélyi nyerven mondja el a finomított elbeszélő. Olyan ez a gazdag elbeszélésű gyűjtemény, mint egy friss, mezel virágcsokor, amely Erdély drága földjéről hoz illyet üzenetet.

R. M.

Gyertek, énekeljünk

Nadányi Zoltán versek könyve

Vernes könyv a világ legvereseinek zájában: nagy megelégetés. A megelégetésen túl élmény is, mert Nadányi Zoltán a magyar lírai költők legelső vonulában áll. Uj versek könyve, amely éneklésre szólítja fel az olvasót és a sziveket, lírájának legjavát tartalmazza. Új verseket és régi köteteknek válogatott gyűjteményeit.

Nadányi Zoltán szárazszálakos lírikus. A szive dalol és a szive diktálja a sorokat, a csengő-bongó ritmeket s a vers iktető ritmusának zenéjét, amelyet a mai magyar lírában csak kevesen tudnak annyira, mint Nadányi Zoltán. Költészetet sohasem tér ki a líra bömpölyög medréről, legfeljebb néhány vidéki zsánerképet ad, amelynek Nadányi szintén előrendű művelője. A magyar tájköltőzet is kap Nadányitől néhány remekbeékszült márványtáblát: a Berettyó vidéke és főleg a Balaton, amelynek sokszintű, néha haragoezőlő, néha

tengerké, néha gyöngyszind vi-zéhez sokszor tér vissza.

Versének zöme mégis a férfi-szív lírája: szikrazó, napfényes hurokon járszik. Hangzese nem gondok, se nem brácsa, inkább prímbegédű, amelynek leginkább a „g” hurját szereti. Ötöm az ilyen költőt olvasni és szerelni: csak a gyakraiban hallani. A kötet címe ne csak miránk olvasóakra legyen kötelező, hanem a költőre is: jójján, énekeljen.

G. J.

Magyar est.

a Griff nagytéremben július 1-én,
szombaton 19 órakor

ERDÉLYI JÓZSEF költő,

DORITA BONEVA

bolgár filmszínésznő-énekesnő,

NATKÓ GYULA író.

Rendezi a Bajtársi Szolgálat.

egyvelegindulokat — bár ezek a katonákodálók (dó alatt amugyia eleget rontanak a parasztléte-nyek izlésén — mondom, míg eddig a Rádió szonott, ezentul ugyanannyit járhatna. Ha egy-szer a „paraszt — szándékosan hamisítom e megbecsülő nevet a klapozás és más ábzemérmes

szónakmányok helyett fogja, hogy ayal, nagysztyái dá-lát a Rádió, — az ural országai a nemzet! — megbecsüli, hajlandó lesz visszafordulni hozzá és levél-közi azt a tömérék férfiatlan nyavalygást, ami észleztört szívek és az szál töbzszint róza, mér-tek és mértnének, édesanyim, gyökendő, tulpanos láda s mi-egy más sibbolethéjvel — íhajt-tyubaj demagyr lettem alapon! — olt mocsrárlázat a magyar népzenebe. Ezeknek az előadá-soknak a során egy-egy vidék-hez — a legveszendőbbekhez elő-sorban! — lehetne szólni, le-mertetni néhány világos szóval, az illető táj volt magyar népzene-jét, szívéhez szólni a népek — és utána a bevált módszerrel egy-egy szép, tünő vagy eltűnt népdalára újra megtanítani. Föl-leling hortobágyi filmezése föl-éleszteti a Hortobágyon egy-két ősi népdalt — miért ne történ-tenék ez meg máshol a Rádió révén is?

Az oktató célú népdalórákat ugyanúgy kérem mint azt, hogy „szerepeljenek egyre ritkuló és nem cigánynépzenezetelnk lehető-leg személyesen, de legalábbis hanglezzen, minél sürdűben. Jelentem számukra szonmóvót-anlyi támogatást szerzeneltetés-ük, hogy újabbakkal is kedvük legyen nyomodokba lépni. Ilyen-kor kapjunk ismeretést az elő-dóköz személyéről, falujukról, hangszedőkről, előadómódjukról, dalainakról. Történetük ugyazek a népl énekeméket! Ezeknek a hávvitőknek egyaránt meg-leslene hallani a város és a falu felé!

Kifogásolom, hogy Kodálytól öröklük csak a „Galántai táncok”-t halljuk. Azt is kérem, ismer-tesse, a Rádió főnkéntek o nagy-mi szerzemények helyét a mag-yar és a nemzetközi zenében.

Tudjuk, kevés a magyar hang-jezer. De a Rádiónak módjában lenne lemezre véteni Kodály, Bartók, Veress és mások szer-meényeit a kiválasztott legjobb előadókkal (így például a „Jézus és a kulfók” vagy a „Molnár Anna” a kesztemőekkel lenne nagy élmény!) és például a „Ga-lántai táncok”-nak Ferencsik ve-zényelte magyar zenekarát való előadást állítani a Sabatától ve-zényelt berlini filharmonikusok mellé: így megismerhetné közön-ségünk a mű két — magyar és európai — oldalát. Kiváló zong-rosaink szaporitathaták a gyer-számú Bartók-lemezeket. Az a nemes áldozatkészség, amely a néprajzi lemezeket létrehozta, ide terelődhetnék — és remény van rá, hogy végül itt is még vesztésgetelennek vagy nyere-számok bizonyulnának, mint — törvénnyé hallat megpettezere — a csaknem fél évszázadot népraj-zial lemezészeké.

De a könyv magyar zene tá-mozgatásán is folytatni kellene, az eddigi irányban. Itt már történi is sok minden, csak a magyar-jellegű szemponjtól kellene a kiválasztott szigorianál. A ma-gyar muzsaszerek fölőrlésé” ki-

nő gondolat: ezt főlváltva lehet-ne régi nagyjaink (Erkel, Moos-nyl és mások), fiatal, komoly szerzőink (ezirányban vannak mégis igen biztató előzmények!) meg főlkeresendő magyar népi irányú indulószerek, a körállás ural daluzerzők): Simonffy, Szent-irmay, Szényi — csak azután ezt ne továbbra is „népdalok”-ezt a Bartók-Kodályt ismerő mű-velő külföldi előadókhozátára. „Volksweisen, airé populáires” címen mondják be!) és igazán magyar könyv szerzők közt megosztani. „Belutott” nagyjaink helye természetesen a művés-zetek stb. sorában lenne!

A cigányzenéket meg kelle-ne rostálni. Aki közülük ma is csak megkésztő szömbelépote-sekben, elfutamotozotan értelet-lenül állt dallamvonalakban és a városi cigányokat jellemző, vinyogó, keleties effektusokban keresi művésztét és nem állt fölényesen nyilatkozni a magyar zene legnagyobbjairól, az siessen vályogot vetni. Akiben ösztönös zenei kézzségei becsületes szá-dék vagy éppen zeneakadémiai végzettség találkozik, az sür-gösen vessen le a lobogó fokot ke-rező világrúnt lady meg a Duná-körzön — ma többnyire már Kistarcsán — összpontosult jam-pecsek kedvéért fölvet neonyejele adókat és tezen úgy, mint például: legyen a magyar népi izés hű kiizolgója!

Nem is olyan nagy követel-mények ezek. A Rádió által sok-szor említett aránytástást külföld-i és magyar szerzemények kö-zöt nem befolyásolná, csak örök-keneté a sejelést. De ha a ponyvát meg lehetett szüntetni, akkor a Rádiónál is be lehet lopni az értékes zenét a közön-ség fölőbe. Ahogy a közönység olvasni akart és a ponyva kirtá-sa után még szépet is hajlandó olvasni — sőt kiderült, hogy többen mint várható volt —, úgy a Rádión sem fogja lemondani azért, mert magyarrá és euró-pálvá akar válni. Sőt itt is re-mélhet a Rádió, ha egyszer lesz akaratereje elhatározai magát végerényesen, költemes meg-lepetéseket: erre a reményre ép-pen a néprajzi lemezek esete s emellett Kodály hivatott vezetése alatt egészszéges zenei szellem-ben egyre jobban felövíő ma-gyar ifjúság művelése jogsoti, Páláthy György.

A cseleddömölki Bajtársi Szolgálat kéréme a közönséghez

Mitől a katonák beharások egyre szaporodnak, az idehaza maradt ellátatlanok serege egy-re több és több, az adakozók száma pedig nem hogy szapo-rodna, hanem inkább fogy. Ere-re való tekintettel és arra, hogy a harcbaromultak családjaik kö-gteletek vagyunk felkarolni. A Bajtársi Szolgálat vezetésege mintén elkövet, hogy megmo-gassa a tehetős és kevésbé te-hetős polgárokat, hogy adom-nyaikat növeljék, illetve akik még nem adakoztak, szivesked-jenek most már okvetlenül be-lépni az adakozók sorába.

Nyúl szemmel kell nézünk, figyelünk az eseményekre. Min-den jó magyar hazafi érzi, tud-já, mitől van szó, meg kell nyúl-ni a szívének, az erőszényeknek.

Vizenjárók és kétkézi munkások

Tömörkény István elbeszélései:

Huszonhét éve halt meg aszénny magyar földművesek, hajósok, halászok és más „célszerű szegény embérek” költője, Tömörkény István. Egy könyve felel meg most előtűnt, harmincegy elbeszélés: valamennyi remekbe formált mesterdarab.

Az idő — több, mint három évtized — mériegre tette alkotójuk munkásságát és a művek kiállották a próbát.

Sorra kellene vennem és megismertetnem ennek a harmincegy elbeszélésnek minden egyes hársát. A komoly Széplábat, Tóth Sasnak, Enokot, Halánát, cifra Kaszát, Török Mihály urat, Babocsakot, Boros bográrt, Vaolódókat.

Áhitatos és komoly-figyelemmel el kell olvasni valamennyit. És meg kell ismerni ennek a nagy magyar művésznek legáltalább ezt a könnyeztetően szép és lelket melegtetőn élvezetes munkáját!

Terescsényi György.

Olvasta már

a bukoviánai és moldvai magyarok gondolatai útjának hatalmas arányú történetét? Feltehetően olvassa el dr. Németh Kálmán hácszöveffalvi plébános könyvét! Címe:

Százézer szív sikolt.

A megrázó és érdekfeszítő, sok képpel, dalkattával, kézi-munkáimtalval díszített mű ára: kőtre 28 P.

Dr. Németh Kálmánról, a bukoviánai székelyek áldott lelkü papjáról szól

Szűj Rezső:

A jöszöffalvai plébános

c. füzet. Ennek ára: 1.50 P.

A fenti művek, minden könyvönkívüliséggel együtt, kaphatók Céldömlöki a Turul könyv- és papírkereskedésben, Sárvárról Tóth Károly könyv-, papír- és írószerkereskedésében.

Dr. Ajkay Béla főszolgabíró

kérte fel a Keleti Arconal Bajtársi Szövetséges a sárvári és járási szervezet elnöki tisztének betöltésére. A Keleti Arconal Bajtársi Szövetségének elnöke: ösfelelni azokat, akik a harcokra ismeretek meg a fenyegető boseivista veszedelmet s akik gerinces, elszánt, sem hátra, sem oldalra nem kacsingató, kemény akaratú elkötelezettek megunkat a boseivizmus a annak hazai szállásainál, valamint a régi romló rendszer ma is suttogó propagandával dolgozó s fertőző elem elleni küzdelemben.

Értesülésünk szerint Dr. Ajkay Béla főszolgabíró, aki súlyos fagyási sérüléseket, rokkanat került ki a nagy orok elleni téli hadjárataiból, az elnöki tisztet vállalta.

Az Arconal szervezési munkáinak végzésére a hírek szerint Dörnyei László feljegyzőként ismét és Keller Ferenc poig isk. tanárt kéri fel.

Ujabb adatok az Aladárook történetében

Tudja-e Uram, mivel tölti az idejét Aladárunk a „hivatalban”? Regényeket olvas, s ha valaki hitelen belép, a mindig kézen álló, félt nyitott fülökbe süllyeszt olvasmányát s így tesz, mintha rengeteg dolga volna. Merthá nincs is, azért mutatni kell ügybár.

Szegény, Istenben boldogult Láng barátunk beszélte el, hogy az egyik Aladárul hogyan járta meg ő egytizen. Hosszabb káprázott, hogy a parasztkodott, hogy a drótféreg mekkora pusztítást végeznek a cukorrépaiban.

Hát nincs valami ellenszer? — kérdezte Aladárunk. — Egyáltalán, mi az a drótféreg, hogy lehet egy féreg drótból — értetlenkedett Aladárunk. Szegény Láng, aki akkoriban még felügyelő volt, megmagyarázta neki, hogy ez a féreg ugyan nem drótból van, de azért öszerzálja a cukorrépa s bizony csak egy módon lehet védekezni ellene.

No, no — villant fel az Aladár szeme nagy „szakértelemmel”.

Krumplival — felelte Láng barátom. Ha krumplit „tesznek ki,

azt rája, nem a cukorrépaát Csakhogy az képtelenség, hogy burgonyával szórják tele a cukorrépa földeket, ez kész ördültség lenne. De nem mondhatta ki ezt, mert Aladárunk máris lecsapott:

Hát akkor nincs semmi baj, krumplink van elég!

Azt gondolta az Ártatlan, hogy mivel a gyárnak van egy kis krumplija, hát teleszórja, vele a cukorrépa földeket a fél Dunántulon.

Csak egy Aladártól telik ki ekkora „szakértelem” — gondolta magában szegény Láng barátom, — nyugodjon békével, — de hangosan ő sem szólhatott, hanem szép csendesen otthagya Áladáróságát.

Jaross Andor bejelentette, hogy az Aladárokat elintézik a nem nekik való állásokból s hogy senkinek sem lehet több fizetése, mint a magyar nemzet miniszterelnökének. Ez a bejelentés az Aladárook világában nagy riadalmat váltott ki, távol s közelben egyaránt.

Vitéz Somogyváry Gyulát kizárták a MÉP-ből

Nevezett — egyebek között — a Rádiónak igazgatója volt. Könyveit kilóval mérte s azok közé a „hazafityak” közé tartozott, akik látszólag a keresztény magyarságot képviselték műveikben, de ugyaneként a műveket a zsidó kiadóval jól megfizették — s a zsidó kiadó busás nyereséggel rászóta egy kispolgárt, ficomdot, zsidót, szűklátókörü közép-ösztályt.

Hogy éppen az országot mely erkölcsi romlásbólba taszító Kálival, Keresztes-Fischerrel s az ország közéletétől önkremenal engedő Lólyi Dezavóval együtt tették ki a párból, mindennél jellemzőbb.

Gyula deák remélhetőleg nem fogja ezután magyarsága nevelni azokat, akik végsőleg is magyarok. Hogy mitől el meg, nem lesz probléma. Mi nem féljük.

Emlékzetesül idézzük, hogy sokan múltlakindoktat olvasónk közül, miért hántjuk „szegény”

Gyula deákot? Nos, mostmár világos-e? Nem mi voltunk az egyedül, akik lebbentgettük a fátlyat a mazzás regények által történő alházfias „nevelés, kulliszatukairól.”

Szabó Deszónka, a legnagyobb élő-írónak azonnal volt bátorsága megkísérteni az igazságot az azóta sokszor és méltán kifogásolt, ócska sláger dalaimu s még ocskább szöveggel értélyű Induló járványa idején, ezt írva róla:

A spanyol inkvizíció minden kindját váltalom, de ki kell jeletemem: fertelmes.

De Somogyváry a Rádió igazgatója volt. Hogy lehetett volna az kívánni, hogy ne a saját tákolmányát játassza jó pénzért a rádióban?

Remélhetőleg ezután nem fognak akadni bármily alakok, kik ennél az alházfias s áromantikus regényekkel akarják nevelni az ifjúságot. A szemeknek ki kell nylniok.

Felhőszakadások sorozata Kemesalján

Sárvár egyes részelt előntötte a lezudult víztömeg

Máskor is előfordult ilyen tájban, hogy 20—30 perces felbőszakadás szakadt egy-egy vidékre, de ehhez fogható, ami az elmúlt héten történt, alig lehet találni az emleketek külvilágában. A felhőszakadások miatt különösen Sárvár szenvedett sokat. Nappal is meg-megjűlő, órákon át tartó zuhatagok öntöttek el a várost, s volt olyan éjszaka, hogy este 10 órátkor reggelig szakadt, mintha dézsából öntöttek volna. A Kertváros teljessen víz alá került, egyes kutakból kifolyt a víz. A Tizenháromváros-t is

előntötte az eső, a park pedig úgy néz ki, mint valami árnyas halastó. A jövő, sőt a jelen egyik halasztást nem tőrl feladata a Tizenháromváros ésa Kertváros bármilyen módon történő csatornázása. A kár olyan nagy, hogy még a kényeztermegoldásoktól sem szabad visszatérni. A Tizenháromvárosnak kerek 25 év óta könyörögnék a csatornázásért s a ut aránylag könnyen keresztül a vízbe. Legáltalább vízlevezető árok létesítésének a kertes felzabadtása érdekében.

Bölcsőtől a koporsóig

Céldömlök:

Születések: Horváth Antal és Gyúriusi Rozália házasságából leány, Vass Béla és Pusztay Sarolta házasságából leány, Felsőtűki Nagy Mihály és Halász Katalin házasságából fiú, Buzsa Kálmán és Horváth Márta házasságából fiú, Kémeth Géza és Kiárcslechner Ilona házasságából leány, Stotz Béla és Tóth Erzsébet házasságából leány, Hende János és Adorján Ilona házasságából leány.

Házasság: Szalkó László és Horváth Katalin kötött házasságot.

Haldiozás: Özv. Fodor Józsefné, szül. Dömölki Rozália 60 éves, Kiss Ernőné, szül. Rákóczi Anna 41 éves, Princ Józsefné 88 éves korában hunyt el.

Sárvár:

Születések: Róti Béla és Kurorác Anna házasságából fiú, Bíró József és Hegedüs Márta házasságából leány, Kovács Mihály és Szabó Ilona házasságából fiú.

Házasság: Horváth Ferenc Fülöp Margittal kötött házasságot.

Haldiozás: Kovács Jánosné szül. Dolgos Anna 56 éves, Kelemen Lászlóné szül. Mandli Teréz 36 éves korában hunyt el.

Utca-nevek megváltoztatása

A múlt heti számában közölt lapunk, hogy a sárvári nemzeti-szociálta párt szervezete kérte az előljárósgot, hogy a Hatvany-utca nevéét változtassa meg, a parkban lévő Hatvany emléktáblát pedig tüntesse el. Ez a hét folyamán meg is történt. A Hatvany utcát Szatmári utann neveztek el a képviselőtestületi gyűlésen. Az utca nevezt megkapta az őt megillető ezeket, mert az utca éppen ama terület felé vezet, amit Szatmárnak neveznek.

Kérte a pártszervezet azt is, hogy a kórház emlékművet is változtassák meg. A Képviselettestület azonban itt nem adott helyet a feltételnek, azaz érvelés — írtam helyesen — hogy a 40 évvel ezelőt tett cselekmények bizonyos szempontból másképpen bírálódnak el, mint a ma. Ezen a címen ki lehetne törölni egész sorog kiváló intézményi a népek életéből az a címen, hogy zsidók is közreműködtek a létesítésében. Itt pedig arról van szó, hogy a Hatvany-Deutsches család építtette meg a kórházat Sárvár számára s abban a mai napig is elősorban magyarokat győzött. Valóban ésszerűtlen barbarság lenne azért büntetni egy zsidót, mert negyven évvel ezelőt jót tett egy nagy-közéggel. Sőt 10 évvel ezelőt igen nagy mennyiségű fehérmáni anyaggal gyárpapította a kórház felőreállítására. Ha a kórház költővelg külföldön elkötötte volna a nem létező utca kórházgy Sárváron, akkor ma nem jutnánk meg senkinek sem vádoltul és öntött Hatvany-Deutscho. Az zsidósgot felesleg büntetni a büneléret: igazán felesleges egy kulturálatlanmnyért, tehát azért büntetni, ami jót cselekedett.

Közellátási hírek Cellődömlőkről

Július 3-án kezdődik az új gabona vásárlása

A Gabonaforralmi Központ értesítette a gabonavásárlásra jogosultt kereskedőket és bizományosokat, hogy vételjegyre a beszerzési köteleesség teljesítésébe becsatlakozó, továbbá bármilyen cimen felajánlott gabonát június 24-ig vásárolhatják meg. Ettől a naptól kezdve vá-

további intézkedés másként 104 pengőben állapították meg.

Termelési előleg-igénylés Ipari növényeket termesz- tők részére

A fennálló rendelkezések értelmében mindazok részére, akik termelési szerződés alapján napraforgót, ropot, olajlent, szójababot, ricinust vagy kenderet összesen legalább egy kataszteri holdon termeszt, az termelőtől vállaltat június hó 1-től kezdődően kataszteri holdanként 150 pengő kamatmentes termelési előlegre köteles adni. A termelési előleget az érdekelteknek kériől kell a Furatról, illetőleg az o-lajmag Értékesítő Szövetkeztől. Az előleget igénylő termelők az előlegrével levehetik közszégi bizonyítványt és aláírt váltót is kötelesek csatolni.

Az igényléssel kapcsolatban az érdekelteket a közellátási hivatalban minden felvilágosítást megkaphatnak. Ugyancsak itt kérhető az igényléshez melléklendő közszégi bizonyítványt is.

DORITA BONEVA

magyarul és bolgáru! énekeljűl. 1-én a Griff nagytermében

ERDÉLYI JÓZSEF verseiből szavai július 1-én a Griff nagytermében.

vásrlás nincs és vételjegyeket sem lehet kiállítani. Az új 1944-45. gazdasági évre július 3-án kezdődik a vásárlás, de csak azok a kereskedők és bizományosok kezdhetik meg újra a gabonavásárlást, akik az 1944-45. gazdasági évre érvényesített, vagy kiállított arcképes gabonakereskedői igazolvánnyal és új alaku jegyekkel rendelkeznek. Ezeket a rendelkezéseket a Hűvelyszerveletm Központ hatásköré alá tartozó hűvelyesekre és egyéb terményekre is alkalmazni kell.

Ujburgonya termelői ára

Az új burgonya termelői árát

Gazda, légi gyujtogatás ellen védekezz!

1. Az aratást kezdj meg a lehető legkorábban, ne hagyj a gabonát túlnérni.
2. A kerezeket ne rakd szélirányba, a tartót azonnali hántsd meg.
3. Hogyha a cséplést nem tudod mindjárt megkezdeni, hordd össze a gabonát kis osztagokba, lombos fák alá rejtve.
4. A cséplést is minél jobban szedd.
5. Aratást, hordást, cséplést, közbe erővel, ószelogra kell vezetni, úgy, gyorsabban megy, mintha mindenki külön dolgozik.
6. Aratás — cséplés idejére állandó tüzelőgyújtól kell állítani, átrepülés után a határt zszonnal átrepüls.

7. Gyujtóplokat vízesödörbe kell szelni, azután elánni.
8. Egő vetést, kaszát körül kell szántani és kaszálni, hogy a tűz tovább ne terjedhessen. Ezért mindenki vigyen ekét és kaszát is a kosóján, ha a határba megy, hogy azonnal segíthessen.
9. Asztagok, kaszák mellett mindig legyen víz, hosszonyvú tűzcsap, pemet és lehetőleg fészakendő is. Légvédezési esetén, szárazságban lecsúszd meg az asztag vagy kaszát tetéj, hogy a rábúló gyujtóplog meg ne gyujtsa mindjárt.
10. Az előrelátó gondoskodás, a körültekintő védekezés nemcsak egyéni érdeke, de a nemzeti vagyonnal szemben jól felgottott köteleessége is minden magyar gazdának!

HÍREK

Pénzügyi kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter Szombathelyi Ödön és Szabó Gyula cellődömlői lakosokat a cellődömlői m. kir. adóhivatalhoz pénzügyi díjnokok kinevezte. Ifj. Gyűróczy Dezsdó cellődömlői lakost pedig a cellődömlői m. kir. adóhivatalhoz kiegészítő díjnoknak felveték.

Szakvizsgaletelek. Pintér Rózi és Nagy Éva örabéres kezelőnk, valamint Tarr József és Magyar József örabérsítélnyosok az Üzletvezetés előtt az ügyviteli vizsgát sikerrel letették.

Evang. lelkészértékelés. A kemencsai ev. egyházmegye lelkészei jú 16-án Mollitörz János esperes elnökle alatt lelkészértékelést tartottak, amelyen folyó egyházi ügyeket tárgyaltak.

Vasuti áthelyezés. Székely János. máv. jegyvizsgáló főkalauzt saját kérelmére az Üzletvezetés Szombathelyről Cellődömlőre helyezte.

Lelkészeválasztás Kemencsagyaliban. Kemencsagyaliban csütörtökön volt a lelkészeválasztás Mollitörz János ev. esperes-lelkész elnökle alatt. A gyűlekezet tagjai Tóth János eddigi helyettes lelkészt hívták meg lelkészkül.

Gyámintézeti gyűlés. A cellődömlői ev. gyűlekezetben a Magyarbontó Ev. Gyámintézet részére gyűjtés volt, amely 500 pengőt eredményezett.

Nagy arányú lopás a jánosházi gettóban. Keddre virradóra ismeretlen tettesek behatoltak az elárult jánosházi gettóba, ahonnet nagymennyiségű leher- és ágymenet elvittek. A tettesek kézrekerítése érdekében a leguagyobb arányú nyomozás indult meg.

Cellődömlői tisztviselő tragikus halála. Szombaton délután temették el Cellődömlőn nagy részvét mellett Zaigmond Lászlót, a péttúrói Népgazdasági tisztviselőt, aki június 14-én az angol-amerikai bombatámadás áldozata lett. A szimpatikus, mindenki által közkedvelt fiatalember eredetileg tanlónak készült s mivel oklevéllet a kezében sem tudott abban az időben elhelyezkedni, pályát változtatott, előbb drogulista, majd a péttúri népgazdasági tisztviselő lett. A szorgalmas és törekvő fiatalember tragikus halála mély részvényt váltott ki Cellődömlőn és környékén. Temetésén a péttúri népgazdasági tisztviselő kara és munkássága nevében Kriza Kálmán főmérnök mondott szívből fakadó búcbucszédet. Halálát özvegye, kisleánya, édesanyja, két huga és a kiterjedt Racs (Reich) rokonság gyászolja.

— Elhunyt nyug. körjegyző. Tompa László bobai ny. körjegyző t. hó 19-én hosszas szenvedés után 78 éves korában Bobán elhunyt. Tompa László a jegyzői karnak egyik érdemes és kimagasló tagja volt. A boldog békeidők embere az első világháború és az azt követő nehéz időkben körjegyzőségének valódi vezére és atyja volt, igazságszeretetéért és a szegények iránti jóságáért méltóval szerettek és becsülték. Nyugalomba vonulása óta Bobán élt és munkásságát az egyházi életben, mint a bobai ev. gyűlekezet felügyelője folytatta. A múlt év őszén betegeskedni kezdett s azóta nem hagyta el család házát és most hosszas szenvedés után elköltözött szeretteihez és régi hivatól. Szerdán délután temették nagy részvét mellett. Özvegye, gyermekjei, unokái, menyei és kiterjedt rokonsága gyászálja. A temetésen a jársi jenzó egyesület is képviseltette magát.

NATKÓ GYULA író előadása július 1-én Griffben.

— Ujjabb terrortámadás áldozata. Pénteken délelőtt többszáz ellenséges repülőgéppel szállott el a cellődömlői járs főlött. Utközben az angolokz légi kalózkok több helyen különböző robbanótárgyakat szórak le s az Kispirt közégben súlyos szerencsétlenséget is hozott. Ugyanis Beck József kispírti földműves a háza előtt egy kétpengős nagyszámú és alakú fémárgyat talált, amelyről azt hitte, hogy ezüst. Ezért bevitte a szobájába s ott rávágta az asztal lapjára, hogy a fémárgyat vajjon milyen a pengése. A fémárgy utóds közben aztán felrobant s a szerencsétlen földműves jobbkézének mutató- és gyűrűsujját letépte, azonkivül az arca oly súlyos sérülést szenvedett, hogy felni kell megvaskulástól. Beck Józsefet a szombathelyi kórházban ápolják.

— Elvitték a zsidókat jánosháziól. Mint ismeretes, a cellődömlői járs zsidóit, összesen 953-öt, jánosházán gyűjtötték össze a gettóba, amely azonban az odáni lakosság-nem kis öröme szombaton váratlanul megszűnt. Ugyanis az illetékes hatóság a jánosházi gettó apraját és nagyjait mind vonárai raktá s elszállította a svárvári gyűjtőtáborba, ahol fertőtlenített és tovább viták őket.

M. kir. cellődömlői jársi leventeparancsnokságának közlése

Az ismeretlen okok miatt nem működő levente egyesület elnöke helyett a cellődömlői jársi levente parancsnokság mond közszénetet az aulékai versenyek kapcsolatban jutottat nyeresémtárgyakért.

A cellődömlői kir. hírlap, máj 16-án 1252/1944. tk. szám.

Árverési Hirdetmény Kivonatt

Cziczak Antal végrehajtónak — Sziget Dánielné és Pető Irma végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a teleknyvi hatóság a végrehajtási árverést 106 P. 470 P 03 I tőkefelteések és járulékok behajtására végett a Kemencsenteper közszégen levő és a kemencsenteperit 128 sz. tkvi. betében A 2. sorszám 422/2 helyrajzi az alatt foglalt Sziget Dánielné, Pető Irma nevén álló házas ingatlanra 1800 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1944 évi július hó 21. napján délelőtt 10 órakor Kemencsenteper közszégházánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron eladni nem lehet. Bánatpenz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasaabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiegszteni.

Cellődömlő, 1944. március 30-án Dr. Buday Ferenc s. k. kir. bíró.

A kiadmány hitelesít: Halmos György

Elfizetés után biztosított olvasóink a Cellődömlői Hírlapot. A mai papírszegény világban minden a kinyomott példányra két igénylő is van. Eladásra megbiztosítottnak nincs módunkban több példányt küldeni. — Elfizetni lehet Cellődömlőn a Turul nyomdában, Sárvárról Tóth Károly könyv, papír és írószerekkereskedésében. — Lapzárta: Cellődömlőn csütörtök déli 12 óra. Sárvárról szerda déli 12 óra.

A BAJTÁRSI SZOLGALAT javára július 1-én Magyar-est a Griff nagytermében.

Tübbeknek — Sárvarra — akik gazdaságosulról biztosítottnak bennüknek a kéri az Aladárók ügyének napirenden tartásáért. Mint minden városban és közszégen, itt, Sárvaron is van egy klkk, melynek tagjai sokasban próbáltak meg, mit lehet szegényen, szerényen s a józoni áldásosan élni s működni. Ez utóbbi alatt nem jótékonykodást értünk. A szocializmus, mint szellemi és világnézet áramlat ezeket előbb-utóbb maga alá temeli. Ellátunk az Aladárók is, legyenek nyugodtak hisz minden lap gyűjtj s közli sőtét mőkődésüket a kormányzat, sőt még maga a MEF is megkezdte a megrendszábdályozásukat. Leveleket köszönjük s kérjük máskor is.

A Turul Szövetség Kemencsagyal M. K. T. Földi bizd. Földm. Képz. Lapzárta: csütörtök déli 12 óra. Turul-nyomda igazgat. Cellődömlő.